

Η άνευ όρων αποδοχή του θεραπευτή στη προσωποκεντρική θεωρία (πρωτοπρεσβύτερος Ευστράτιος Καρατσούλης)

/ [Πεμπτούσία](#)

Σύμφωνα με νεώτερους προσωποκεντρικούς θεραπευτές, από του οποίους ένας είναι ο Jerold D. Bozarth υποστηρίζει ότι η αυθεντικότητα του θεραπευτή είναι το σημαντικότερο στοιχείο στην ΠΠΘ. Είναι, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει, η δεξαμενή των άλλων δύο μεταβλητών που χρειάζονται για την θεραπεία του πελάτη. Η αυθεντικότητα αποτελεί την βασική προϋπόθεση της ύπαρξης των άλλων δύο συνθηκών της θεραπευτικής διαδικασίας. Ένα μέρος της αυθεντικότητας του θεραπευτή είναι να δείχνει ότι βιώνει την άνευ όρων αποδοχή και την ενσυναίσθηση. Όσο περισσότερο αυθεντικός είναι ο θεραπευτής τόσο πιο αυθεντικός καθίσταται σταδιακά και ο πελάτης. Ουσιαστικά η αυθεντικότητα του πελάτη πηγάζει από την αυθεντικότητα του θεραπευτή. Τότε ενισχύονται οι οργανισμικές εμπειρίες του πελάτη και συναντιούνται με τις εμπειρίες του εαυτού. Τα χαρακτηριστικά της αυθεντικότητας προσδίδουν στο άτομο λιγότερους όρους αξίας, ενισχύουν την συνεχή διαδικασία οργανισμικής αξιολόγησης και χαρίζουν ένα υψηλότερο επίπεδο

ψυχολογικής εφαρμογής [184].

Η άνευ όρων αποδοχή είναι η δεύτερη συνθήκη, η οποία κατά τον Rogers βοηθά στην δημιουργία μίας ιδανικής θεραπευτικής σχέσης για την θετική και εποικοδομητική κατεύθυνση αλλαγής του πελάτη. Ο ορισμός του Rogers για την άνευ όρων αποδοχή είναι το ότι αντιλαμβάνεται κανείς την αποδοχή του άλλου σημαίνει ότι αντιλαμβάνεται πως το άλλο άτομο δεν θεωρεί καμία από τις εμπειρίες του περισσότερο ή λιγότερο αποδεκτή. Όποιος και αν είναι απέναντι από τον θεραπευτή, ότι και να έχει κάνει στο παρελθόν του η ολοκληρωτική αποδοχή του είναι για την ΠΠΘ επιβεβλημένη και βασική για την δημιουργία μίας σχέσης. Όποια άμεσα συναισθήματα προκύπτουν την στιγμή του διαλόγου, θετικά ή αρνητικά, συναισθήματα όπως σύγχυση, φόβος, χαρά, αγάπη κ.ά. θα πρέπει να εκδηλώνονται χωρίς κανένα δισταγμό. Ο κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα να έχει τα συναισθήματά του, τις εμπειρίες του και έχει το δικαίωμα να τις εκφράζει και να τις σηματοδοτεί με τον δικό του τρόπο. Ο σεβασμός, η ζεστασιά και η συμπάθεια προς τον πελάτη, ως ένα μοναδικό πρόσωπο, η απόδοση αξίας και η θετική αναγνώριση του προσώπου του, η αποδοχή των συναισθημάτων του βοηθούν και δίνουν την δυνατότητα της αλλαγής προς την θετική κατεύθυνση και την αυτοϊαση του [185]. Η άνευ όρων αποδοχή επιτρέπει στον πελάτη να αφομοιώσει τις οργανισμικές εμπειρίες με τις εμπειρίες του εαυτού, βοηθώντας τον να βιώσει την διαδικασία της πραγμάτωσης ως ένα αληθινό πρόσωπο [186].

Η Natalie, κόρη του Rogers, προσδιόρισε τρία χαρακτηριστικά για την αποδοχή.

Την αποδοχή χωρίς κριτική, την αποδοχή του συνόλου του ανθρώπου μέχρι το οντολογικό του βάθος και την προέλευση όλων αυτών από την καρδιά του θεραπευτή [187]. Η δεύτερη αυτή στάση του θεραπευτή είναι απαραίτητη, διότι ο πελάτης κουβαλάει το άγνωστο, το διαφορετικό ή ακόμη και το προβληματικό και εάν αισθανθεί από την αρχή ότι κάποιος δεν τον υποδέχεται όπως είναι, αυτό μπορεί να δυναμιτίσει την σχέση και να την οδηγήσει σε αδιέξοδο και τέλμα. Όποια και αν είναι τα συναισθήματά του, όποιος και αν είναι ο τρόπος έκφρασης, ό,τι και αν είναι ο εαυτός του την στιγμή της συνάντησης, με την αποδοχή πρέπει να αισθάνεται ότι είναι αποδεκτός από τον θεραπευτή [188]. Και είναι πιο δύσκολο κανείς να αποδέχεται τον άλλο εκείνη την στιγμή μέσα στην σχέση, στο εδώ και τώρα της σχέσης, στον διάλογο, στην ανταλλαγή των απόψεων, παρά να έχει μία θεωρητική και γενικότερη αποδοχή προς όλους [189].

Ο Rogers με τον καιρό διαπίστωσε ότι η στάση αυτή δεν θα μπορούσε να εκφραστεί μονολεκτικά με τον όρο αποδοχή. Γι αυτό χρησιμοποίησε και τους όρους εκτίμηση, ενδιαφέρον και εμπιστοσύνη. Με τον πρώτο όρο ο Rogers προσδιόρισε την εκτίμηση του θεραπευτή προς κάθε άνθρωπο, τα συναισθήματά του, τις σκέψεις του, τις απόψεις του και γενικότερα όλης της ύπαρξής του. Με τον δεύτερο όρο αναφέρθηκε στο μη κτητικό, ούτε αξιολογικό αλλά γνήσιο ενδιαφέρον του θεραπευτή προς τον πελάτη. Σημείωσε ότι ο θεραπευτής δεν ενδιαφέρεται για τον πελάτη του θέτοντας κάποιους όρους και κανόνες αλλά ενδιαφέρεται γι αυτόν ολοκληρωτικά. Ο Rogers κατηγορήθηκε ότι αυτή η θέση ήταν εξαιρετικά απλή και αφελής, αλλά ο ίδιος επέμεινε ότι αυτή ήταν η στάση, με την οποία δινόταν η δυνατότητα στον πελάτη να φθάσει σε μία βαθύτερη αυτογνωσία και γνησιότητα. Διότι το ενδιαφέρον γεννά την εμπιστοσύνη, η οποία οδηγεί τον πελάτη προς την αυτοπραγμάτωση και την ανακάλυψη του προσώπου του [190].

Με την αποδοχή έρχεται η αλλαγή και πρόοδος στις σχέσεις. Η αποδοχή αλλάζει τον πελάτη προς το καλύτερο. Επίσης οι σχέσεις γίνονται αληθινές, γεμάτες με νόημα και ζωντάνια. Οι αληθινές σχέσεις διευκολύνουν την αλλαγή και την αποφυγή της στασιμότητας και της αναβλητικότητας. Ακόμη η αποδοχή, όταν εκληφθεί από τον πελάτη ως συμπάρασταση, τότε είναι εξαιρετικά πιθανό να φθάσει στο να γίνει πρόσωπο [191].

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

184. Jerold D. Bozarth, ό.π., σσ. 176-177.

185. Carl Rogers, *Το γίγνεσθαι του προσώπου*, ό.π., σσ. 283-284.

186. Carl Rogers, «A Theory of Therapy, Personality, and Interpersonal Relationships : As Developed in the Client-centered Framework» στο S. Koch, *Psychology : A Study of Science vol 3* (New York : McGraw Hill, 1959) σ. 208.

187. Natalie Rogers, *The creative connection : Expressive arts as healing* (Palo Alto : Science and Behavior, 1993) σ. 114.

188. Carl Rogers, *Το γίγνεσθαι του προσώπου*, ό.π., σσ. 130-131.

189. Carl Rogers, *Ένας τρόπος να υπάρχουμε*, ό.π., σ. 85.

190. Αλέξανδρος Κοσμόπουλος και Γρηγόρης Μουλαδούδης, ό.π., σσ. 75-76.

191. Carl Rogers, «What understading and acceptance mean to me» στο *Journal of Humanistic Psychology, Special issue : Carl Rogers - The Man and His Ideas*, 35,4 (Fall : 1994) σ. 10.